CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR.431
din 15.06.2016

Dosar nr. 671/2014
Petiţia nr: 19208/12.11.2014
Petenţi: ……
Reclamat: Ministerul Educaţiei şi Cercetării Ştiinţifice
Obiect: emiterea unui ordin aplicabil doar personalului didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar particular

I. Numele şi domiciliul părţilor

I.1. Numele şi sediul petentului
I.1.1. **:** ,…….
I.2. Numele şi sediul reclamatului
I.2.1. Ministerul Educaţiei şi Cercetării Ştiinţifice cu sediul în Bucureşti, str. G-ral Berthelot nr.28-30, sector 1

II. Obiectul sesizării şi descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petiţia vizează emiterea Ordinului nr. 4871/05.11.2014, Ordin privind implementarea proiectului sistemic „Personalul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat-promotor al învăţării pe tot parcursul vieţii" aplicabil doar personalului didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat, excluzând astfel personalul didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar particular.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările şi completările ulterioare, republicată, Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părţilor.
3.2. Prin adresele nr. 19208/19.12.2014 şi 20581/19.12.2014 au fost citate părţile pentru termenul stabilit de consiliu la data de 12.01.2015.
3.3. La audieri părţile nu s-au prezentat.

IV. Susţinerile părţilor

4.1. Susţinerile petenţilor

4.1.1. Petenta cadru didactic în sistemul de învăţământ particular sesizează Consiliul cu privire la emiterea Ordinului nr. 4871/05.11.2014, Ordin privind implementarea proiectului sistemic

„Personalul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat-promotor al învăţării pe tot parcursul vieţii”, aplicabil doar personalului didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat, excluzând astfel personalul didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar particular.

4.1.2. Prin adresa nr. 62 din 06.01.2015, se susţine faptul că prin emiterea ordinnului în speţă cadrele didactice din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat au primit suma de 700 lei, echivalentul a 150 de euro. Cadrele didactice, angajate la Şcoala Primară Domino Servite, unitate de învăţământ cuprinsă în reţea şi acreditată, au fost exceptate de la plata sumei.

4.1.3. Având în vedere acest tratament defavorizant aplicat cadrelor didactice din învăţământul particular faţă de cei din învăţământul de stat, consideră că sunt îndeplinite criteriile pentru a încadra situaţia într-o faptă de discriminare.

4.1.4. Prin aplicarea discriminatorie a ordinului emis se consideră că se încalcă art. 14 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

4.2. Susţinerile reclamatei

4.2.1. Prin adresa nr. 49 din 06.01.2015, Ministerul Educaţiei şi Cercetării Ştiinţifice a invocat excepţia necompetenţei materiale a Consiliului şi a solicitat respingerea sesizării ca inadmisibilă.

4.2.2. Reclamata a invocat excepţia necompetenţei materiale potrivit Deciziei 997/2008 a Curţii Constituţionale pe motiv că Ordinul în cauză a fost emis în vederea executării în concret a dispoziţiilor art. 5 al OUG nr. 58/2014 privind stabilirea unor măsuri financiare şi pentru modificarea unor acte normative, articol ce prevede următoarele: *„Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, în anul şcolar/universitar 2014-2015 se poate acorda o subvenţie sub formă de sumă forfetară personalului didactic din învăţământul preuniversitar de stat, încadrat cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau determinată pentru dezvoltare profesională”.*

V. Motivele de fapt şi de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reţine că petenta sesizează faptul că, emiterea Ordinului nr. 4871/05.11.2014, Ordin privind implementarea proiectului sistemic *„Personalul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat-promotor al învăţării pe tot parcursul vieţii*” se aplică doar personalului didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat, excluzând astfel personalul didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar particular.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare precum şi potrivit atribuţiilor şi domeniului de activitate al Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării, urmare analizării obiectului petiţiei, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură acesta este de natură să cadă sub incidenţa prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

5.3. În speţă, în exercitarea competenţelor sale Colegiul director este chemat să se pronunţe cu privire la o circumstanţă ce decurge din procesul legislativ, împrejurare ce instituie discriminări, în opinia petentei, în contradicţie cu principiul nediscriminării.

5.4. Colegiul director ia act de faptul că a fost invocată, excepţia de necompetenţă materială a Consiliului de către partea reclamată faţă de aspectele sesizate.

5.5. În raport cu statuările Curţii Constituţionale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării investighează, constată şi sancţionează fapte de discriminare. Corelativ obiectului petiţiei şi raportat la discriminarea instituită, în opinia petentei, prin emiterea Ordinului nr. 4871/05.11.2014, Ordin privind implementarea proiectului sistemic „Personalul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat-promotor al învăţării pe tot parcursul vieţii” aplicabil doar personalului didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar şi universitar de stat, excluzând astfel personalul didactic din sistemul de învăţământ preuniversitar particular. Astfel ordinul a fost emis în vederea executării în concret a dispoziţiilor art. 5 al OUG nr. 58/2014 privind stabilirea unor măsuri financiare şi pentru modificarea unor acte normative, articol ce prevede următoarele: *„Începând cu data intrării în*

vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, în anul şcolar/universitar 2014-2015 se poate acorda o subvenţie sub formă de sumă forfetară personalului didactic din învăţământul preuniversitar de stat, încadrat cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau determinată pentru dezvoltare profesională", însă trebuie ţinut cont de faptul că, în jurisprudenţa sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit faţă de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care ţin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluţiilor legislative alese de către legiuitor şi conformitatea acestora cu principiul egalităţii statuat în Constituţia României revine Curţii Constituţionale.

5.6. Referitor la obiectul petiţiei dedus soluţionării Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării, este indubitabil că potenţiala faptă de discriminare invocată de petentă este de facto echivalentă unei probleme de constituţionalitate. Susţinerile petentei sunt strâns legate de critica legiuitorului sub aspectul soluţiei legislative alese.

5.7. În nici un caz, în speţă, răspunderea legiuitorului nu poate fi apreciată de către Colegiul director deoarece Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării care își exercită atribuţiile strict sub aspectul investigării, constatării şi sancţionării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului şi care atrag răspunderea contravenţională. Or, discriminarea în cazul semnalat nu îşi are izvorul într-un fapt volitiv sau omisiv al unei persoane (fizice sau juridice, publice/private) cât, prezumtiv, în caracterul prevederilor actului normativ invocat. Însă obţiunea legiuitorului şi examinarea soluţiilor legislative alese de către legiuitor precum şi conformitatea acestora cu principiul egalităţii statuat în Constituţia României, revine Curţii Constituţionale.

5.8. De altfel, Curtea Constituţională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepţia de neconstituţionalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicţional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării poate să constate existenţa unor situaţii discriminatorii ce îşi au izvorul direct în conţinutul unui text de lege, s-ar pune în discuţie legitimitatea Consiliului de a înăltura consecinţele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanţă, la încetarea aplicabilităţii unor dispoziţii de lege, şi chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separaţiei puterilor în stat, prin interferarea în atribuţiile legislativului, dar şi ale Curţii Constituţionale, care îndeplineşte rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanţe şi dispoziţiile constituţionale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetăţenilor.

5.9. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepţia necompetenţei materiale a Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării invocată de partea reclamată în raport cu obiectul petiţiei.

Faţă de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenţi la şedinţă,

COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂŞTE:

1. admite excepţia necompetenţei materiale a Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării, potrivit Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curţii Constituţionale;
2. emiterea unui punct de vedere de specialitate privind situaţia supusă analizei Colegiului director;
3. o copie a hotărârii se va transmite părţilor.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac şi termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanţa de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare, republicata** şi **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Punct de vedere

Potrivit prevederilor art. 2 alin 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prin discriminare se înţelege *"orice deosebire, excludere, restrictie sau preferinta, pe baza de rasa, naţionalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, varsta, handicap, boala cronica necontagioasa, infectare HIV, apartenenţa la o categorie defavorizată, precum şi orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrangerea, înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice".*

Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea restricţia sau preferinţa trebuie să aibă la bază unul dintre **criteriile** prevăzute de către art. 2, alin. 1, şi trebuie să se refere la persoane aflate în ***situaţii comparabile*** dar care sunt tratate în ***mod diferit*** datorită apartenenţei lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menţionat anterior. De asemenea, presupune ca tratamentul diferenţiat **să nu fie justificat obiectiv** de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate şi necesare.
În acelaşi sens, Curtea Europeană de Justiţie a statutat principiul egalităţii ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalităţii exclude ca situaţiile comparabile să fie tratate diferit şi situaţiile diferite să fie tratate similar, cu excepţia cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**
Reţinând în coroborare cu aceste aspecte definiţia discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările şi completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricţia sau preferinţa trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, şi trebuie să se refere la persoane aflate în *situaţii comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenţei lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menţionat anterior. Aşa cum reiese din motivaţia invocată mai devreme pentru a ne găsi în situaţia unei fapte de discriminare trebuie să avem două situaţii comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferenţiat trebuie să urmarească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.
Reţinând în coroborare cu aceste aspecte definiţia discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările şi completările ulterioare, republicată, în speţa de faţă, Colegiul director nu poate reţine existenţa unor situaţii comparabile, pe motiv că prin emiterea ordinului în cauză s-a urmărit acordarea unei subvenţii sub formă de sumă forfetară personalului didactic din învăţământul preuniversitar de stat şi universitar de stat pentru dezvoltare profesională. Din acest motiv, nu putem vorbi despre o situaţie comparabilă pe motiv că petenta face parte din sistemul de învăţământ particular. În aceste condiţii, Colegiul director constată neîndeplinirea cerinţelor cu privire la existenţa unei situaţii comparabile care să fii fost tratată în mod diferenţiat de către partea reclamată, pe motiv că, petenta nu face parte din sistemul de învăţământ preuniversitar de stat şi universitar de stat.
Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudenţa sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă şi în ce măsură diferenţele între situaţii analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincţiile de tratament juridic aplicate.

Prin urmare, nu se poate reţine existenţa unui tratament diferenţiat aplicat în situaţii analoage. Sigur, în situaţia în care o parte din cadrele didactice din învăţământul preuniversitar şi universitar particular, ar fi beneficiat de această subvenţie sub formă forfetară, iar petenta, nu, exista elementul necesar existenţei unei fapte de discriminare.

Membrii Colegiului director prezenţi la şedinţă :

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIŢA GHEORGHIU – membru

MANOLE PETRE FLORIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării :19.07.2016
Redactat şi motivat de P.C.S. şi V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii şi care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare** şi **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.